

IZ POROČILA PREDSEDNIKA SD SLOVENIJE ZA POSLOVNO LETO 1959/60

V skladu s sugestijami zadnjega občnega zbora se je upravni odbor SD v preteklem letu trudil, da bi si ustvaril kar se da trdne zveze s slavisti, ki poučujejo v teh ali drugih učnih zavodih in dal tem zvezam tudi organizacijske temelje. Zaradi tega se je posrečilo zgraditi prve pogoje za mrežo podružnic, ki naj bi v bodoče tvorile organizacijsko osnovo društva.

Pri delu za organizacijsko utrditev društva pa se je pojavila dolga vrsta vprašanj, ki so v zvezi s splošnim položajem prosvetnih delavcev-slavistov, z metodami in obsegom pouka slovenščine in slovenske literature v naših nižjih in srednjih, zlasti pa še v strokovnih šolah. Da bi si ustvarili pregled nad vsemi temi vprašanji, je odbor v skladu z iniciativo članstva pričel pripravljati posebno anketo. Priprave za anketo so bile dolgotrajne in zamudne, a temeljite. Vsa potrebna pozornost je bila posvečena vprašalniku, pri čemer so sodelovali specialisti iz Zavoda za statistiko. Polég tega je odbor izvršil tudi nekaj poskusnih anketiranj, ki so po svoje prispevala k izpopolnitvi vprašalnika, hkrati pa so pokazala, kako velik je interes za anketo.

Spričo pomanjkanja učil je dal odbor iniciativo in tudi vodil priprave za izdajo beril s področja slovenske in svetovne literature, hkrati pa je sodeloval pri pripravah za nove učne načrte. Ta dela seveda še niso končana, zlasti pa še ni rešen problem pouka slovenščine in slovenske literature na srednjih strokovnih šolah.

Kakor pri pripravah za nove učne načrte je SD prav tako intenzivno sodelovalo pri pripravah za novo organizacijo znanstveno raziskovalnega dela na področju literarnih in jezikovnih ved v naši republiki. Na poziv Sveta za znanost LRS je društvo pripravilo poseben načrt za nov inštitut za literarne in jezikovne vede. Hkrati je odbor storil vse, kar je bilo še mogoče storiti, da bi zagotovil sodelovanje slovenskih slavistov na lanskem zagrebškem jugoslovanskem slavističnem kongresu ter intenzivno sodeloval pri vseh dosedanjih pripravah za jugoslovanski slavistični kongres, ki bo leta 1961 v Ljubljani.

V preteklem poslovnem letu je skušal odbor organizirati čim več znanstvenih in strokovnih predavanj. Za materialno pomoč je zaprosil okrajni odbor SZDL za Ljubljano in s to pomočjo se mu je posrečilo prirediti dolgo vrsto predavanj. Za predavanja je odbor naprosil vse slovenske slaviste in nekatere vidnejše kulturne delavce, hkrati pa je povabil tudi predstavnike literarnih in jezikovnih ved iz drugih republik in tako stvarno prispeval k utrditvi zvez med jugoslovanskimi slavisti.

SD je tudi v preteklem letu skrbelo za izhajanje Slavistične revije in Jezika in slovstva. Delo redakcije teh dveh revij se je razširilo, uspehi uredniških prizadevanj pa bodo zlasti očitni, ko bo izšla SR za leto 1959.

Ob vsestranski aktivnosti se je po eni strani izoblikovala in že deloma uveljavila nova koncepcija Slavističnega društva kot resnično živega faktorja v našem znanstvenem, kulturnem in prosvetnem življenju. Po drugi strani pa so se pri tem pojavili še novi problemi, ki jih bo treba še podrobno proučiti in najti zanje ustrezne rešitve. Zaradi teh dveh dejstev, ki lahko veljata za splošno oznako preteklega poslovnega leta, bo moralo društvo v bodoče izpopolniti ustroj svoje organizacije.

Logična posledica vsega tega dela, zlasti pa nove koncepcije društva in njegovega delovanja, je bilo piransko zborovanje slavistov. To zborovanje je omogočila vsestranska pomoč naših političnih in prosvetnih oblasti. Spričo dejstva, da bo prihodnje leto jugoslovanski slavistični kongres, se je odbor odločil, da središče zborovanja ne bodo načelni metodološki problemi, marveč je zasnoval zborovanje tako, da so literarni zgodovinarji posredovali predvsem nove dosežke in dognanja o posameznih obdobjih naše literarne preteklosti, zlasti pa še o novejši slovenski književnosti od moderne dalje. Podobno je bilo z lingvistiko, kjer je bilo v ospredje postavljeno zelo aktorno vprašanje sodobnega slovenskega knjižnega jezika in njegovih norm. Primerno mesto je bilo odmerjeno tudi vprašanjem, ki so v zvezi s poukom slovenske književnosti in slovenskega jezika na nižjih in srednjih, zlasti pa strokovnih šolah.

Zborovanje ni imelo samo in izrazito znanstveni značaj ter je vsestransko uspelo. Poleg tega, da je nudilo pregled nad najpomembnejšimi novimi dognanji, je hkrati odprlo vrsto novih vprašanj, zlasti takšnih, ki so v neposredni zvezi s poukom slovenščine in slovenske književnosti v nižjih in srednjih, zlasti še strokovnih šolah

ter opozorilo, da se je treba tudi teh vprašanj lotevati z resnično znanstvenimi metodami, ne pa se zadovoljevati samo z improvizacijami. Hkrati pa je bilo tudi začetek notranje, organizacijske utrditve društva.

Kljub vsemu opravljenemu delu je ostalo še marsikaj nerešenega ali komaj na pol izvršenega. V preteklem poslovnem letu so postali očitni predvsem problemi, ki jih življenje zastavlja društvu, ob njih so se izoblikovala tista splošna načela, ki naj usmerjajo delo društva, pojavile so se tudi že nekatere nove organizacijske oblike, izvršeni so bili celo že nekateri povsem konkretni ukrepi; — vsestranska utrditev društva, podroben študij posameznih vprašanj, hitro reagiranje na vse pereče zadeve itd., vsega tega pa v preteklem letu še ni bilo mogoče uresničiti. Splošna pripravljenost na sodelovanje, visoka zavest o pomembnosti zastavljenih nalog, volja do dela, kar vse se je tako intenzivno izrazilo na piranskem zborovanju, je dovolj trdno zagotovilo, da bo Slavistično društvo Slovenije res lahko postalo to, kar od njega pričakujejo njegovi člani in kar od njega terja sedanji položaj.

Dušan Pirjevec

TAJNIŠKO POROČILO SD ZA POSLOVNO LETO 1959/60

Ker je tov. predsednik v svojem poročilu prikazal in pojasnil vso problematiko, ki jo je v letošnjem letu obravnaval odbor SD, se bom dotaknila samo konkretnih poslovnih stvari društva.

1. V letošnjem poslovnem letu je imel odbor SD 11 rednih sej, na katerih je obravnaval tekočo problematiko. Že na svoji drugi seji je odbor sklenil, naj se v okviru društva osnujejo posebne strokovne sekcije, ki bodo s svojim znanstvenim delom podprle Jezik in slovnost, Slavistično revijo in reševale ostale organizacijske probleme. Tako so bile v decembru osnovane literarnozgodovinska, lingvistična in pedagoška sekcija. K sodelovanju so bili vabljeni vsi aktivni slavisti. Med drugim so sekcije pripravile tudi strokovni program slavističnega zborovanja. Na isti seji je bilo sproženo tudi vprašanje ankete SD, kar se je tudi v letošnjem letu realiziralo. Anketa SD je natisnjena. Nadalje je odbor SD sklical tudi tri izredne seje, na katerih je reševal vprašanja ankete, šolskih učbenikov in učnih načrtov, slavistična konferenca 4. 5. 1960 pa je bila sklicana z namenom, da se odbor SD tesno poveže s člani na terenu, kar je potrebno zaradi učnih načrtov in vse šolske problematike. Na tej konferenci, udeležili so se je zastopniki višjih gimnazij v Sloveniji, je bilo sklenjeno, da se za tesnejšo povezavo osnujejo podružnice Slavističnega društva. Obenem je bilo sklenjeno, da se občni zbor združi s strokovnim zborovanjem.

2. Odbor SD je načrtno organiziral predavanja (ob sreдах), za katere so osnovne teme sestavili tov. Paternu za literarno zgodovino, prof. Bezljaj in asistent Pogorelčeva za lingvistiko, prof. Jamarjeva in inšrktor Mihelič za pedagogiko. Predavanja SD je bilo 16, od teh 7 lingvističnih, 6 literarnozgodovinskih in 3 literarnoteoretična. K sodelovanju so bili povabljeni vsi vidni slovenski znanstveni in kulturni delavci, med njimi tudi gostje iz drugih jugoslovanskih republik. Povprečna udeležba pri predavanjih je dosegla število 30, zanimivejše novejše teme pa so število obiskovalcev povečale preko 50.

3. Slavistično društvo je 27. decembra 1959 organiziralo proslavo ob priliki 150. obletnice rojstva Słowackéga. Ob tej priliki je bilo razposlanih spet preko 100 osebnih vabil. Proslava je bila v Križankah — slavnostni govor je imel dr. Kreft, sodelovali pa so tudi člani SNG ter glasbeniki.

4. O priliki 10. obletnice smrti prof. Kidriča se je odbor pokojnika spomnil dne 9. 4. 1960 s spominsko komemoracijo na pokopališču. O pokojnem znanstveniku je spregovoril dr. Kreft.

5. Odbor SD je v zvezi z ekskurzijo slavistov na Koroško organiziral nabiralno akcijo knjig za zamejske Slovence. Tako je odbor v marcu odposlal tov. Einspielerju, ravnatelju kmetijske šole v Podravljah, zbirko knjig (204 kosov), ki jih je poklonila Mlekarska šola iz Kranja. V glavnem je bila to strokovna literatura.

6. Odbor SD je v letošnjem šolskem letu prejel 32 uradnih dopisov, odposlal pa 52. Med temi ni všteta korespondenca v zvezi z našim zborovanjem, ki je presegla število 300 — vabila in razna pojasnila posameznikom. Prav tako so vabila predavateljem SD dosegla število 100 in tako tudi vabila na proslave.

7. Vsa bistvena sporočila je prinašalo dnevno časopisje.

Martina Orožen